

Hospodářství ČR

Současné úrokové sazby částečně sice rozhýbaly spotřební úvěry, ale stále nevedou ke znatelnějšímu rozhybání úvěrů na investice. Celkový stav úvěrů poskytovaných bankami (na rozdíl od úvěrů ve zdrojích peněžní zásoby zahrnuje i úvěry nerezidentům) od roku 1998 klesal. Tento pokles se zastavil a mírně otočil až vlivem hlavně spotřebních úvěrů v roce 2003. Koncem roku 2003 činily úvěry stále necelý 1 bilion Kč. Rozhodující podíl na úvěrové emisi má podnikový sektor (70 % z celkového stavu poskytnutých úvěrů). Zástava úvěrů původně vyvolaná nabídkovou stranou úvěrového trhu, tj. bankami, přestala z určité části platit (likvidita bankovního sektoru se v roce 2000 uvolnila a řada bank začala mít dostatek vlastního kapitálu v poměru k rizikovým úvěrům). Po privatizaci bankovního sektoru a převodu dubiozních úvěrů do Konsolidační agentury (kryté státem) přestal být problémem podíl klasifikovaných úvěrů na celkovém úvěrovém portfoliu. Bez Konsolidační banky na konci roku 2001 dosahoval 29,5 % a na úrovni 25 % byl v roce 2002 (rovněž bez Konsolidační agentury) a dále se mírně zlepšil i v roce 2003. Před převzetím klasifikovaných úvěrů do Konsolidační agentury to bylo 42 %. Na straně poptávky řada českých tuzemských podniků nemůže vstoupit na úvěrový trh, protože nejsou schopné zaručit řádné splácení.

Objem vkladů začal po stagnaci v roce 1999 a jen mírném nárůstu v roce 2000 znovu v roce 2001 až 2002 rychle narůstat. Meziroční přírůstek v roce 1999 činil pouze 0,4 %, v roce 2000 3,6 %, v roce 2001 15,8 %, v roce 2002 14,8 % a v roce 2003 jen 1 % a vklady dosáhly 1 671 mld. Kč. Na celkovém objemu vkladů se podílí obyvatelstvo téměř dvěma třetinami.

Vývoj úrokových sazeb pokračoval od roku 1998 v sestupné tendenci, a to jak u depozit, tak u úvěrů. Dávnou minulostí (1998) byl vysoký, až 10% úrokový diferencál ve vztahu k zahraničí, který přitahoval miliardy spekulativního kapitálu. U korunových úvěrů se průměrná úroková sazba z 11,5 % koncem roku 1998 snížila na 7,0 % koncem roku 2001 a koncem roku 2003 na 5,3 %. U nově čerpaných korunových úvěrů poklesla úroková sazba z 6,7 % koncem roku 1999 na 5,9 % koncem roku 2001 a na 3,7 % koncem roku 2003. U korunových vkladů klesla ze 7,3 % v roce 1998 na 2,6 % koncem roku 2001 a na 1,4 % koncem roku 2003.

Kurz koruny, cenová hladina, inflace

V roce 2003 byl základním kritériem pohybu kurzu koruny na devizových trzích vztah dolaru a eura na světových devizových trzích a pochopitelně hlavní ekonomické parametry, ovlivňující kurz, jako jsou inflace, saldo platební a obchodní bilance, velikost a vývoj veřejného dluhu, růst produktivity práce i další kvalitativní parametry. Přitom v roce 2003 kurzová politika vycházela z předcházejícího vývoje a podmínek. K 1. lednu 1999 přijala ČNB jako referenční měnu EUR na místo DEM, když se zeměmi EU je ekonomika ČR svázána téměř 70% zahraniční směnou zboží a služeb. V roce 2003 se dařilo vlivem kurzové politiky ČNB zabránit nadměrnému kolísání kurzu měny v krátkodobém výhledu a dalšímu jejímu zpevnění, ačkoliv pro to mluvilo snížení inflace téměř na nulu. K 31. 12. 2003 byl kurz koruny signován 25,65 Kč za 1 dolar a 32,40 za 1 euro (**Tab. č. II/9**).

Reálný efektivní kurz koruny (vážený kurz koruny podle zastoupení měn v zahraničním obchodě a deflovaný indexem spotřebitelských cen) byl v roce 2002 proti roku 2000 o 16,5 % vyšší, v roce 2003 nárůst vlivem zeslabení kurzu koruny vůči euru dosahuje 15 %, ačkoliv došlo k pronikavému snížení inflačního di-

Tab. č. II/9

Vývoj kurzu koruny (roční průměry)

	CZK/DEM	CZK/USD	CZK/EUR
1995	18,5	26,6	-
1996	18,1	27,1	-
1997	18,3	31,7	-
1998	18,3	32,3	-
1999	18,9	34,6	36,9
2000	18,2	38,6	35,6
2001	17,4	38,0	34,1
2002	-	32,7	30,8
2003	-	28,2	31,8